

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Esiopetuksen järjestämispaikat toimintavuonna 2025-2026

Minna Kari

Marika Savukoski, Tiina Mikkilä

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen - Elinympäristö ja osallisuus - Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot - Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo - Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	++	Esiopetuksen tehtävänä on vahvistaa lapsen hyvinvointiin liittyviä taitoja sekä sosiaalisia suhteita. Esiopetuksessa lapset oppivat ryhmässä toimimisen ja ryhmässä oppimisen taitoja.
2	Elinvoimainen ja kasvava - Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö - Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys - Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus - Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	-	Esiopetuksen järjestämispaikkojen vähenemisellä voi olla vaikutusta joidenkin alueiden vetovoimaisuuteen.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas - Kiertotalous ja resurssiviisaus - Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta - Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	-	Joidenkin lasten esiopetusmatkat voivat pidentyä.
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä - Sujuva ja uudistuva toiminta - Uudistuva johtaminen - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö - Kestävä talous	++	Esiopetusryhmien muodostaminen tarkoituksenmukaiseksi järkevöittää henkilöstöresurssin käyttöä sekä vahvistaa esiopetuksen laatua.

	Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	++	Vähimmäiskokoinen esiopetusryhmä takaa digitaalisten laitteiden saatavuuden ja käytön esiopetusryhmässä sekä vahvistaa näin lasten digitaalista osaamista.
Johtopäätös ja perustelut: Esiopetusryhmien muodostaminen vähintään seitsemän lapsen ryhmiksi saattaa aiheuttaa joillain alueilla pidennyksiä lasten esiopetusmatkoihin. Esiopetusryhmän toiminta vahvistaa lapsen ryhmässä toimimisen ja oppimisen taitoja sekä vahvistaa lapsen itsestä huolehtimisen taitoja.			

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki___ Aikuiset___ Ikääntyneet___ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _lapsiin_____			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	-	Esiopetusta ei ole saatavilla kaikilla asuinalueilla
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	Esiopetus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävää ja syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riski-käyttäytymiseen)	++	Esiopetuksen tehtävänä on luoda pohjaa terveyttä ja hyvinvointia arvostavalle ja liikunnalliselle elämäntavalle
4	Terveyteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)	++	Lasten valmiuksia pitää huolta terveydestään sekä henkilökohtaisesta hygieniastaan tuetaan.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	++	Esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten kehittyviä osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	++	Esiopetus ja sen lisäksi järjestettävä varhaiskasvatus mahdollistavat huoltajien osallistumisen työelämään.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	++	Esiopetus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävää ja syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa.

Kuopion kaupunki

Päivämäärä

7042/2024
Julkinen**Johtopäätös ja perustelut**

Kuopion kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelman mukainen toiminta esiopetuksessa tukee lasten ja perheiden hyvinvointia. Vähäisen lapsimäärän vuoksi esiopetusryhmiä ei perusteta kaikille asuinalueille, jolloin lasten ja perheiden kuljetusmatkat esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen voivat pidentyä.

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	++	Esiopetusryhmässä lapsi saa harjoitella sosiaalisia taitoja ja kaverisuhteita. Minimikokoisessa esiopetusryhmässä on suuremmalla todennäköisyydellä esiopetuskelpoinen henkilöstö, joka takaa lapselle laadukkaan esiopetuksen.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	+/-	Suuremmassa esiopetusryhmässä lapsella on enemmän mahdollisuuksia kaverisuhteiden muodostamiseen. Harvaan asutuilla alueilla lapsilla ei välttämättä ole omaa esiopetusryhmää.
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	-	Ei ole käsitelty
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	+/-	Laadukkaan esiopetuksen järjestäminen esiopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti esiopetukseen soveltuvissa tiloissa. Mikäli lapsi on oikeutettu esiopetuksen kuljetukseen, pyritään järjestämään kuljetusten aikataulut mahdollisimman sujuviksi. Huomioidaan myös kuntayhteistyön mahdollisuus kuntarajoilla.
Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla) Esiopetusryhmän muodostamisen perusteena ovat alueen ikäluokan koko, esiopetuskelpoisten opettajien saatavuus sekä käytettävissä olevat tilat. Riittävän suuressa esiopetusryhmässä lapsi pystyy harjoittelemaan vuorovaikutustaitojaan ja luomaan kaverisuhteita. Esiopetuskelpoinen opettaja pystyy toimimaan esiopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja tukemaan lapsia pedagogisin keinoin.			

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	-/+	Esiopetusta ei järjestetä kaikilla maaseutualueilla. Huomioidaan myös kuntayhteistyön mahdollisuus kuntarajoilla.

2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	-	Esiopetuksen järjestämispaikkojen vähenemisellä voi olla vaikutusta joidenkin alueiden vetovoimaisuuteen.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	-/+	Pyritään järjestämään samalta maaseutualueelta tulevat lapset samaan esiopetusryhmään. Huomioidaan myös kuntayhteistyön mahdollisuus kuntarajoilla.
Johtopäätös ja perustelut Vaikutukset maaseutuun ovat negatiiviset, sillä lasten vähäisen määrän vuoksi kaikille maaseutualueille ei voida järjestää esiopetusta.			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttämisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	-	Esiopetukseen kuljetusmatkat voivat pidentyä ja lisätä autoilua.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	o	
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	
Johtopäätös ja perustelut Esiopetukseen kuljetusmatkat voivat pidentyä ja lisätä autoilua.			

Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	++	Henkilöstöressurin keskittäminen suhteessa lapsimäärään

2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Henkilöstöresurssin taloudellisempi hyödyntäminen
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	++	Esiopetuksen laatu paranee, kun henkilöstön työpanosta pystytään kohdentamaan optimaalisesti.

Johtopäätös ja perustelut

Henkilöstöresurssia pystytään hyödyntämään taloudellisemmin, kun esiopetusryhmät muodostetaan vähintään seitsemälle lapselle. Koska esiopetuskelpoisten opettajien saatavuudessa on haasteita koko kaupungin alueella, on resurssi kohdennettava mahdollisimman tehokkaasti.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä		
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan		
3	Työpaikkojen muodostumiseen		
4	Yritysten kehittämiseen		
5	Yritysten työvoiman saantiin		
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen		
7	Yritysten asiakasvirtaan		
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin		
Johtopäätökset ja perustelut			